

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2005/39/EG**av den 7 september 2005****om ändring av rådets direktiv 74/408/EEG om motorfordon vad avser säten, fästeanordningarna för dessa och huvudstöd****(Text av betydelse för EES)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Forskning har visat att användningen av bilbälten och fasthållningsanordningar kan bidra till att kraftigt minska antalet dödsolyckor och skadornas omfattning vid olyckor, även då fordon slår runt. Att sådan utrustning monteras i alla fordonskategorier kommer att utgöra ett viktigt steg i riktning mot att öka vägtrafiksäkerheten och därigenom rädda liv.
- (2) Samhällsnyttan kommer att öka kraftigt om alla fordon utrustas med bilbälten.
- (3) I sin resolution av den 18 februari 1986 om gemensamma åtgärder för att minska vägtrafikolyckorna som ett led i gemenskapens program för vägtrafiksäkerhet ⁽³⁾, framhåller Europaparlamentet att det måste bli obligatoriskt för alla passagerare, även barn, att använda bilbälten, utom i fordon som används i kollektivtrafik. Det måste därför göras åtskillnad mellan bussar i kollektivtrafik och andra fordon när det gäller kravet på montering av bilbälten och/eller fasthållningsanordningar.
- (4) I enlighet med rådets direktiv 70/156/EEG av den 6 februari 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon ⁽⁴⁾ har gemenskapens system för typgodkännande endast genomförts för alla nya fordon i kategori M₁ från och med den 1 januari 1998.

Således är det endast fordon i kategori M₁ som typgodkännts efter det datumet som måste vara utrustade med säten, fästeanordningar för dessa och huvudstöd enligt bestämmelserna i direktiv 74/408/EEG ⁽⁵⁾.

- (5) Till dess att gemenskapens system för typgodkännande har utvidgats till att omfatta alla fordonskategorier, bör det av hänsyn till vägtrafiksäkerheten krävas att det i fordon i andra kategorier än kategori M₁ monteras säten och fästeanordningar för dessa som möjliggör montering av bilbältesförankringar.
- (6) Direktiv 74/408/EEG innehåller redan alla de tekniska och administrativa bestämmelser som möjliggör typgodkännande av fordon i andra kategorier än M₁. Medlemsstaterna behöver därför inte införa ytterligare bestämmelser.
- (7) Sedan kommissionens direktiv 96/37/EG av den 17 juni 1996 om anpassning till den tekniska utvecklingen av rådets direktiv 74/408/EEG ⁽⁶⁾ trädde i kraft har flera medlemsstater redan gjort bestämmelserna i det direktivet tvingande för vissa andra kategorier av fordon än M₁. Tillverkare och leverantörer har därför utvecklat lämplig teknik.
- (8) Forskning har visat att det inte är möjligt att förse säten som är vända åt sidan med bilbälten som är lika säkra för användarna som bilbälten vid framåtvända säten. Av säkerhetsskäl måste sådana säten förbjudas i vissa fordonskategorier.
- (9) De bestämmelser som tillåter säten som är vända åt sidan och utrustade med tvåpunktsbälten i vissa typer av fordon i kategori M₃ bör vara tillfälliga i avvaktan på att en gemenskapslagstiftning som omarbetar direktiv 70/156/EEG och utvidgar gemenskapens typgodkännandeförfarande till att omfatta alla fordon, inbegripet fordon i kategori M₃, träder i kraft.

- (10) Direktiv 74/408/EEG bör ändras i enlighet med detta.

⁽¹⁾ EUT C 80, 30.3.2004, s. 6.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 17 december 2003 (EUT C 91 E, 15.4.2004, s. 487), rådets gemensamma ståndpunkt av den 24 januari 2005 (EUT C 111 E, 11.5.2005, s. 33), Europaparlamentets ståndpunkt av den 26 maj 2005 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 12 juli 2005.

⁽³⁾ EGT C 68, 24.3.1986, s. 35.

⁽⁴⁾ EGT L 42, 23.2.1970, s. 1. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2004/104/EG (EUT L 337, 13.11.2004, s. 13).

⁽⁵⁾ EGT L 221, 12.8.1974, s. 1. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

⁽⁶⁾ EGT L 186, 25.7.1996, s. 28.

- (11) Eftersom målet för detta direktiv, att förbättra vägtrafiksäkerheten genom att göra det obligatoriskt att montera bilbälten i vissa fordonskategorier, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av direktiv 74/408/EEG

Direktiv 74/408/EEG ändras enligt följande:

- 1) Artikel 1 skall ändras på följande sätt:

- a) Följande stycke skall läggas till i punkt 1:

"Fordon i kategorierna M₂ och M₃ skall indelas i klasser enligt definitionen i avsnitt 2 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/85/EG av den 20 november 2001 om särskilda bestämmelser för fordon som används för personbefordran med mer än åtta säten utöver förarsätet (*).

(*) EGT L 42, 13.2.2002, s. 1."

- b) Punkt 2 skall ersättas med följande:

2. "Detta direktiv är inte tillämpligt på säten som är vända bakåt."

- 2) Följande artikel skall införas:

"Artikel 3a

1. Montering av säten som är vända åt sidan är förbjuden i fordon i kategorierna M₁, N₁, M₂ (klass III eller B) och M₃ (klass III eller B).

2. Punkt 1 skall inte gälla ambulanser eller de fordon som anges i artikel 8.1 första strecksatsen i direktiv 70/156/EEG.

3. Punkt 1 skall inte tillämpas på bussar i kategori M₃ (klass III eller B) med en högsta tekniskt tillåten lastvikt på över 10 ton, i vilka säten vända åt sidan är placerade i fordonets bakre del och bildar en integrerad avdelning med upp till tio säten. Sådana säten som är vända åt sidan skall utrustas med åtminstone huvudstöd och ett tvåpunktsbälte med upprullningsmekanism, typgodkända i enlighet med rådets direktiv 77/541/EEG (*). Bilbältesförankringarna för dessa säten skall uppfylla kraven i rådets direktiv 76/115/EEG (**).

Detta undantag skall gälla i fem år från och med den 20 oktober 2005. Det kan förlängas om tillförlitlig olycksstatistik finns att tillgå och om fasthållningsanordningarna ytterligare har utvecklats.

(*) EGT L 220, 29.8.1977, s. 95. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

(**) EGT L 24, 30.1.1976, s. 6. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 96/38/EG (EGT L 187, 26.7.1996, s. 95)."

- 3) Bilaga II skall ändras på följande sätt:

- a) Punkt 1.1 skall ersättas med följande:

1.1 "Kraven i denna bilaga är inte tillämpliga på säten som är vända bakåt eller på huvudstöd som är fästa vid sådana säten."

- b) Punkt 2.3 skall ersättas med följande:

2.3 "säte: en anordning, komplett med klädsel, oavsett om den ingår som en del av fordonets uppbyggnad eller inte, avsedd som sittplats för en vuxen person. Ordet säte täcker såväl ett enkelt säte som den del av ett odelat säte som är avsedd som sittplats för en person.

Beroende på åt vilket håll sätet är riktat, definieras det enligt följande:

2.3.1 *säte som är vänt framåt*: ett säte som kan användas medan fordonet är i rörelse och som är vänt mot fordonets främre del på ett sådant sätt att sätets vertikala symmetriplan bildar en vinkel på mindre än + 10° eller - 10° med fordonets vertikala symmetriplan.

2.3.2 *säte som är vänt bakåt*: ett säte som kan användas medan fordonet är i rörelse och som är vänt mot fordonets bakre del på ett sådant sätt att sätets vertikala symmetriplan bildar en vinkel på mindre än + 10° eller - 10° med fordonets vertikala symmetriplan.

2.3.3 *säte som är vänt mot sidan*: ett säte som med avseende på sin placering i förhållande till fordonets vertikala symmetriplan inte motsvarar någon av de definitioner som ges i punkt 2.3.1 eller 2.3.2 ovan."

- c) Punkt 2.9 skall utgå.

- 4) I bilaga III skall punkt 2.5 ersättas med följande:

2.5 "säte: en anordning som kan förankras i fordonsstrukturen, inbegripet dess klädsel och fästeanordningar, och som är avsett att användas i ett fordon som sittplats för en eller flera vuxna personer.

Beroende på åt vilket håll sätet är riktat, definieras det enligt följande:

2.5.1 *säte som är vänt framåt*: ett säte som kan användas medan fordonet är i rörelse och som är vänt mot fordonets främre del på ett sådant sätt att sätets vertikala symmetriplan bildar en vinkel på mindre än + 10° eller - 10° med fordonets vertikala symmetriplan.

2.5.2 *säte som är vänt bakåt*: ett säte som kan användas medan fordonet är i rörelse och som är vänt mot fordonets bakre del på ett sådant sätt att sätets vertikala symmetriplan bildar en vinkel på mindre än + 10° eller - 10° med fordonets vertikala symmetriplan.

2.5.3 *säte som är vänt mot sidan*: ett säte som med avseende på sin placering i förhållande till fordonets vertikala symmetriplan inte motsvarar någon av de definitioner som ges i punkt 2.5.1 eller 2.5.2 ovan."

5) Bilaga IV skall ändras på följande sätt:

a) Punkt 1.1 skall ersättas med följande:

1.1 "De krav som anges i denna bilaga gäller fordon i kategorierna N₁, N₂ och N₃ samt sådana fordon i kategorierna M₂ och M₃ som inte omfattas av bilaga III. De gäller också säten som är vända åt sidan i alla fordonskategorier, med undantag av bestämmelserna i punkt 2.5."

b) Punkt 2.4 skall ersättas med följande:

2.4 "Alla säten som kan fällas framåt eller som har nedvikbara ryggstöd skall spärras automatiskt i det normala läget. Detta krav skall inte vara tillämpligt på säten som monteras i rullstolsutrymmet i fordon i kategori M₂ eller M₃ av klass I, II eller A."

Artikel 2

Genomförande

1. Från och med den 20 april 2006 får medlemsstaterna inte, med avseende på säten, fästansordningar för dessa och huvudstöd som uppfyller kraven i detta direktiv,

a) vägra att bevilja EG-typgodkännande eller nationellt typgodkännande för en fordonstyp,

b) förbjuda registrering, försäljning eller ibruktagande av nya fordon.

2. Från och med den 20 oktober 2006 skall medlemsstaterna, med avseende på säten, fästansordningar för dessa och huvudstöd som inte uppfyller kraven i detta direktiv, för nya typer av fordon,

a) inte längre bevilja EG-typgodkännande,

b) vägra att bevilja nationellt typgodkännande.

3. Från och med den 20 oktober 2007 skall medlemsstaterna, med avseende på säten, fästansordningar för dessa och huvudstöd som inte uppfyller kraven i detta direktiv,

a) betrakta de intyg om överensstämmelse som åtföljer nya fordon som ogiltiga vid tillämpningen av artikel 7.1 i direktiv 70/156/EEG,

b) vägra registrering, försäljning och ibruktagande av nya fordon, såvida inte bestämmelserna i artikel 8.2 i direktiv 70/156/EEG åberopas.

Artikel 3

Införlivande

1. Medlemsstaterna skall anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 20 april 2006. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. De skall tillämpa dessa bestämmelser från och med den 21 april 2006.

3. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

4. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 4

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 7 september 2005.

På Europaparlamentets
vägnar

J. BORRELL FONTELLES

Ordförande

På rådets vägnar

C. CLARKE

Ordförande